

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om sponsoratet her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

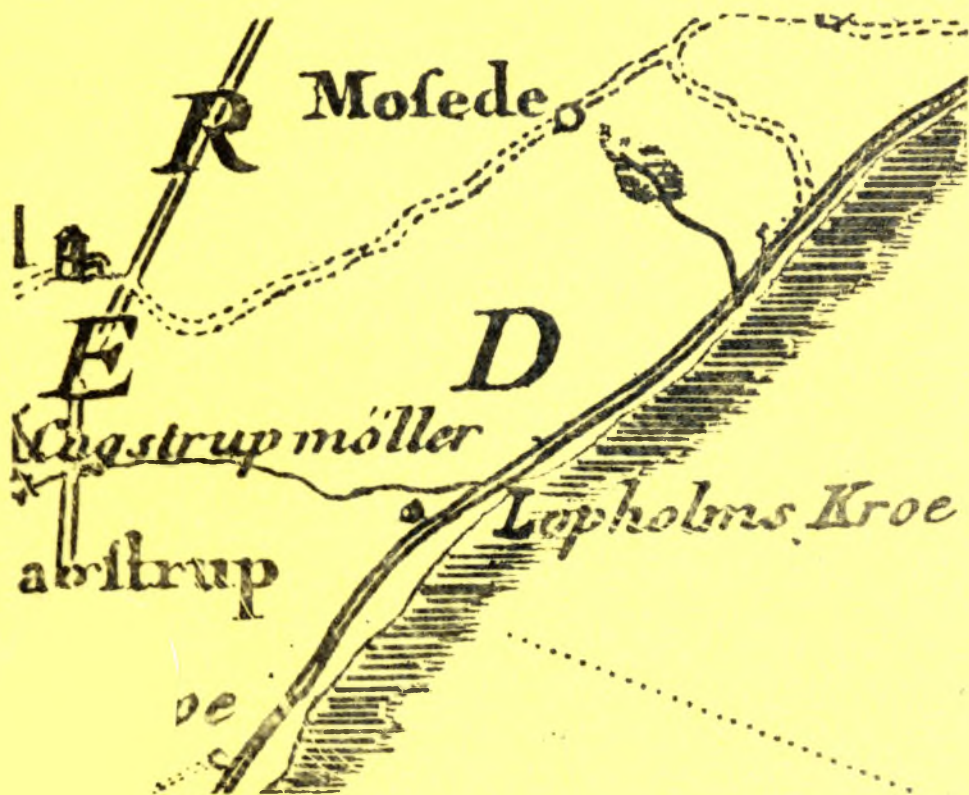
Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

GREVE LUKALHISTORISKE FORENING

BIDRAG TIL

GREVE KOMMUNES HISTORIE

Hæfte nr. 8 i serien
"Bidrag til Greve kommunes historie".

S A M T A L E M E D M A R E N P E T E R S E N .

Udgivet af
GREVE LOKALHISTORISKE FORENING
Maj 1978.

Serien

"BIDRAG TIL GREVE KOMMUNES HISTORIE"

omfatter nu følgende hæfter:

- Hæfte nr. 1. GREVE SOGN - ÅR 1836.
- Hæfte nr. 2. GREVE SOGN - FOLKETÆLLINGEN 1801.
- Hæfte nr. 3. KILDEBRØNDE SOGN - ÅR 1836.
- Hæfte nr. 4. OEDERS EFTERRETNINGER 1771.
- Hæfte nr. 5. 7 SOLDATERBREVE FRA 1864.
- Hæfte nr. 6. TUNE SOGN - ÅR 1836.
- Hæfte nr. 7. KARLSLUNDE SOGN - ÅR 1836.
- Hæfte nr. 8. SAMTALE MED MAREN PETERSEN.

Alle hæfterne kan købes enkeltvis for
kr. 5,- pr. stk. excl. porto.

Forord.

Institutionen Greve Lokalhistoriske Arkiv er en naturlig fortsættelse af det pionerarbejde Hugo Aarslev-Nielsen har foretaget i Greve kommune med hensyn til indsamling af lokalhistoriske minder.

I Greve Lokalhistoriske Arkiv findes en lille samling med båndoptagelser, som Aarslev-Nielsen har optaget som en del af sit indsamlingsarbejde. Båndene indeholder samtaler mellem Aarslev-Nielsen og ældre beboere, der har levet deres liv eller en stor del heraf her på egnen.

En af disse samtaler blev optaget den 25. juni 1974, hvor Aarslev-Nielsen besøgte og talte med den dengang 87-årige Maren Petersen.

Da samtalen indeholder mange lokal- og kulturhistoriske detaljer, har Greve Lokalhistoriske Forening fundet anledning til at udgive samtalen i skriftlig form. Det var derfor nærliggende at lade den indgå som et led i hæfteserien "Bidrag til Greve kommunes historie".

Efter at der var foretaget en direkte afskrift af den båndede samtale, fandtes det formålstjenligt at redigere det skrevne. Herved er der dels foretaget en afkortning af materialet, og dels er der i enkelte tilfælde rokeret om på oplysninger for at give dem en mere naturlig placering, ligesom "løshængende og ufuldendte" sætninger for en stor dels vedkommende er udeladt. I forbindelse med redigeringen er det til stadighed tilstræbt at bibeholde meningen i det sagte.

o-o-o

MAREN PETERSEN er født den 9. december 1887 ved Karlslunde Strand på husmandsstedet "Lopholm". Her boede

2

hendes forældre, væver og husmand Hans Knudsen, født 11. september 1835 i Karlslunde, og dennes hustru, Bodil (Larsdatter), født 19. oktober 1849 i Greve sogn. Forældrene blev viet 7. december 1877, og de fik foruden Maren børnene, Knud, Ane og Birthe.

Ligesom Maren Petersens forældre var husfolk på Lopholm, havde hendes morfar været husmand der. Han, der var født i Karlslunde, var i 1880 68 år iflg. folketællingslisten.

Maren Petersen giftede sig med Kristian Petersen, født 20. april 1885 i Mosede. De bosatte sig i Kildebrønne, hvor de byggede og drev gartneriet "Virkelyst" ved Kildebrønne Landevej. Senere flyttede de til Greve Strand, hvor de havde forretning på La Coursvej 2.

o-o-o

LOPHOLMEN eller Lopholmsvænget er et 6. tdr. land stort areal, som hørte til Gjeddesdal hovedgård, og derfor var en del af Greve sogn trods beliggenheden langt inde i Karlslunde sogn. (Se hæfte nr. 1, Greve sogn 1836, side 3, og hæfte nr. 7, Karlslunde sogn 1836, side 6).

Her lå husmandsstedet Lopholm eller Lopholmshus, som det benævnes i folketællingslisten fra 1911.

Husmandsstedet lå umiddelbart nord for, hvor Granskovvej udmunder i Karlslunde Mosevej. Det var vinkelbygget. Omkring 1914, da Maren Petersens broder, Knud Knudsen overtog stedet efter sine forældre, byggede han et nyt stuehus, som står endnu, mens den gamle vinkelbygning er nedrevet

På stedet lå tidligere Lopholms kro, hvor de vejfarende ad den sandede strandvej kunne holde ind og få et velfortjent hvil.

Lopholms kro er nævnt i "Karlslunde sogn" af V. Mortensen i Fra Københavns amt, 1938-39. Heri findes til-

lige oplysninger om Maren Petersens lærer i Karlslunde skole, Jacob Mess. Han der fødtes i 1841 og døde i 1915, var lærer på skolen fra 1884 til 1902.

I forbindelse med en afskedsfest, der afholdtes for lærer Mess og hustru den 2. august 1902, blev der trykt et lille skrift med sange. Et eksemplar af denne lille tryksag opbevares i Greve Lokalhistoriske Arkiv. Forsiden deraf er gengivet her i hæftet.

o-o-o

På hæftets forside er gengivet et forstørret udsnit af Videnskabernes selskabs kort over den nordøstlige del af Sjælland fra 1768.

Kortet er tegnet af Caspar Wessel, der var broder til digteren Johan Herman Wessel.

På hæftets midtsider er gengivet et udsnit af et kort over Karlslunde sogn udgivet i 1945.

På begge kort ses Lopholms beliggenhed.

o.e.

Hugo Aarslev-Nielsen: Du har levet hele dit liv her ved Greve og Karlslunde Strand, og du er født på Lopholmen. Hvordan var det ved Lopholmen dengang?

Maren Pedersen: Der var kun 5 huse ved Karlslunde Strand fra Klintegården og helt ud til Karlstrup skel. Der lå et fiskerhus derude.

Aa-N: Var det fiskere alle? Fiskede din far?

M.P: Nej, han var væver, og så var der landbrug til på 6-7 tdr. land, som vi dyrkede.

Aa-N: Havde i køer derhjemme?

M.P: Ja-ja, vi havde 2-3 køer, og så havde vi får og grise. Vi slagtede jo altid en gris til jul, og da vi blev større, blev der gerne slagtet en til fastelavn også.

Aa-N: Din far kunne jo ikke leve af landbruget alene. Han måtte arbejde ved siden af.

M.P: Ja, han skar tørv ovre på Strandgårdens. Ved

mosen derovre.

Aa-N: Der er det, der hedder Søen i dag.

M.P: Ja, der var jo en stor mose, og der blev skåret tørv der. Jeg har da været med og stavle tørv op. Først satte man dem i kegler, og bagefter blev de sat op i stak. Så stod de og blev rigtig godt tørre, inden de blev kørt hjem. Og så var det jo sådan, at vi havde ingen hest derhjemme, så far han høstede på gården for at låne hest til at få gjort ved jorden. Så han høstede altid derovre også.

Aa-N: Du gik i skole i Karlslunde. Det var en lang skolevej.

M.P: Ja, vi gik ned over mosen og ind over mosebroen, og så svingede det jo, der hvor nu Skelvej- en nu går. Der gik vejen op til Karlslunde by. Dengang lå pogeskolen, som vi gik i, ovre ved gadekæret. Der var jo ikke plads til ret mange børn. Der var en lærerinde, som hed fru Schenka. Der gik jeg altså et år i hver

Aa-N: Til du var 7 år?

M.P: Ja, jeg gik i lille klasse 1 år, og 1 år i store klasse derovre. Så kom jeg over i den store skole, som lå oppe ved kirken. Den var jo delt i 2 klasser, de små, og de store. De store måtte gå 4 dage om vinteren og 2 om sommeren, for så kunne de jo hjælpe til derhjemme om sommeren. De små havde så omvendt 4 dage om sommeren, og 2 om vinteren.

Aa-N: Hvad lærte i så, at læse skrive og regne?

M.P: Ja, skriftlæsning og sang. Vor sanglærer spillede på violinen for os, og vi lærte både noder og det hele. Det var hos lærer Mess, jeg gik i skole. Men da vi nåede 1901, og den nye skole-

VED

AFSKEDSFESTEN

FOR

HR. LÆRER MESS OG HUSTRU

I KARLSLUNDE

DEN 2 AUGUST 1902.

lov skulle til at træde i kraft, så skulle vi jo til at lære både verdenshistorie og naturhistorie. Før havde vi jo ikke lært andet end bibelshistorie, katekismus, salmer og geografi samt danmarkshistorie. Det var skolelæreren ærlig talt ikke ret meget for, for det havde han jo aldrig lært, så han tog sin afsked. Så kom lærer Mortensen til Karlslunde. Der har jeg gået i aftenskole hos ham.

Aa-N: Og så, da du var konfirmeret, kom du ud at tjene?

M.P: Så kom jeg ud at tjene, ja. Den vinter, jeg gik til præst, da den nye skolelov trådte i kraft, da skulle vi jo i skole hver dag. Før havde vi jo kunnet gå på den anden måde. Og så skulle jeg 2 dage til præsten, og helst i kirke om søndagen - det var jeg også. Vi var 5 konfirmander, 4 drenge og så mig. De 2 var oppe fra Tune hede, og 1 fra Karlstrup - det var forresten min fætter - og så var der skrædderen, Kristian Richard i Karlslunde. Vi 5 gik ene til præsten. Vi sad i provstens studerekammer, når vi var der.

Aa-N: Hvem var provst i Karlslunde dengang?

M.P: Kjølhede.

Aa-N: Så kom du ud at tjene, da du var 14 år og kom på Langager. Da måtte du i gang med at malke med det samme.

M.P: Ja, det måtte jeg da. Der var mange køer, og vi malkede 3 gange om dagen, men hvad, det gik jo alt sammen.

Aa-N: Dengang spiste man mange gange om dagen. Hvad tid stod man op på sådan en gård?

M.P: Vi stod tidligt op dengang. Vi var oppe, når klokken var fem-halvseks altid, og om sommeren

var det da ved 5-tiden, vi blev kaldt op. Og når vi kom trækkende med vor vogn ud fra Langager, og skulle ud og malke i marken, så trak pigerne fra Mosede hjem. Så havde de været langt ude på Hans Anders mark, og de kørte hjem og var færdige, når vi andre skulle begynde.

Aa-N: Fik i så morgenkaffe, når i kom hjem efter at have været ude og malke?

M.P: Ja-ja. Det måtte vi selv sørge for - selvfølgelig.

Aa-N: Og så spiste i igen, når klokken var 9. Så var det frokost.

M.P: Nej, det var halgamedt.

Aa-N: Hvad spiste i så, var det spegesild?

M.P: Nej, det spiste de om morgenen, karlene. De fik spegesild om morgenen. Vi havde sådan nogle runde træskavle, vi lagde på bordet, som de kunne skære spegesild i stykker på. Og så var der jo smør og fedt på bordet, og ost og sådan noget. Det kan de jo spise til spegesild.

Aa-N: Og så om middagen ved 12-tiden, så spiste man middagsmad?

M.P: Så fik vi middagsmad, ja.

Aa-N: 2 retter mad, med suppe og ærter?

M.P: Ja, der var jo gerne 2 retter mad. Grød vælling og suppe, og hvad det nu kunne træffe.

Aa-N: Spiste man dengang ved samme grødfad alle, som sad omkring bordet - karle og piger og sådan, tog de ind til et fælles fad?

M.P: Nej. Hvis de lige spiste grød, kunne de jo godt søbe af det samme fad, men ellers fik de jo tal-

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

110

lerkener, men de spiste altid eftermaden af den samme tallerken, som de havde spist formaden. De brugte kun een tallerker.

Aa-N: Jeg har hørt, at pigerne stod op. Gjorde de det?

M.P: Nej, vi gjorde det ikke, for vi spiste aldrig sammen med mandfolkene. Vi spiste gerne ude i køkkenet, eller også kom vi ind bagefter. Så gik både konen og pigerne ind i forstuen og spiste. Men vi sad da altid ned.

Aa-N: Så tog man i marken efter middagssøvnen. Og derefter spiste man igen.

M.P: Ja, så tog de i marken igen, og ved 4-tiden skulle vi have midt aftensmad.

Aa-N: Hvad var det så?

M.P: Gerne flæsk, og om høsten fik vi altid noget stuvet til dette her flæsk, enten det var røget eller kogt flæsk. Eller vi fik bønner eller ærter eller måske æbleflæsk. Det var gerne noget særligt, vi fik til midt aftensmad om sommeren i høstens tid. Og så om aftenen fik de et stykke mad og te.

Aa-N: Hvor mange karle og piger var der dengang på sådan en gård som Langager?

M.P: Der var et par karle og et par drenge eller en fodermester, og vi var tit 3 piger. Det var ligesom der var med børn. Der var jo 3 børn, der døde, mens jeg ... nær, der var 2 børn, der døde med 10 dages mellemrum, mens jeg var der, men altså, der var een, der var død i forvejen. Den ældste af de, der døde, havde engelsk syge, så han skulle have hjælp altid. Det var lige trættende nok.

Aa-N: Når i dengang holdt mikkeldagsgilde, varede det jo et helt par dage?

M.P: Ja, det gjorde det.

Aa-N: Startede i så fra om middagen den første dag, eller hvordan?

M.P: Ja-ja, vi skulle have mikkeldagssuppe, og det var den 29. september, at det var mikkelsdag. Der skulle vi have suppe kogt på oksekød og lam-mekød med 3 slags boller på og peberrodskød; det skulle vi spise til hvedekage. Vi fik en mægtig stor hvedekage - altid fra bagerens. En lispundskage eller havd den hed..Og det skulle vi spise til. Og når vi nåede aften, skulle vi have peberrodskødet igen. Om eftermiddagen fik vi kaffe med hjemmebagt kage til.

Aa-N: Og så spillede mændene kort, og konerne sad og snakkede.

M.P: Ja, vi sad gerne og snakkede lidt og strikkede, eller havd vi kunne finde på.

Aa-N: Og så næste dag, så kørte i med 2. mikkeldags-gilde?

M.P: Så skulle vi have risengrød og klipfisk - og sennepssovs. Det var ikke noget for mig, men altså, vi kom jo igennem det. Da jeg var barn, og vi kom til Strandgården til Mikkelsdag, da skulle vi altid have øllegrød om aftenen, og resten af grøden med kogt øl over, og p lukfisk af resterne af klipfisken. Det var heller ikke noget for mig.

Aa-N: Mellem jul og nytår holdt man både 3. juledag og 2 nytårsdag. Man bestilte vel faktisk ikke ret meget mellem jul og nytår.

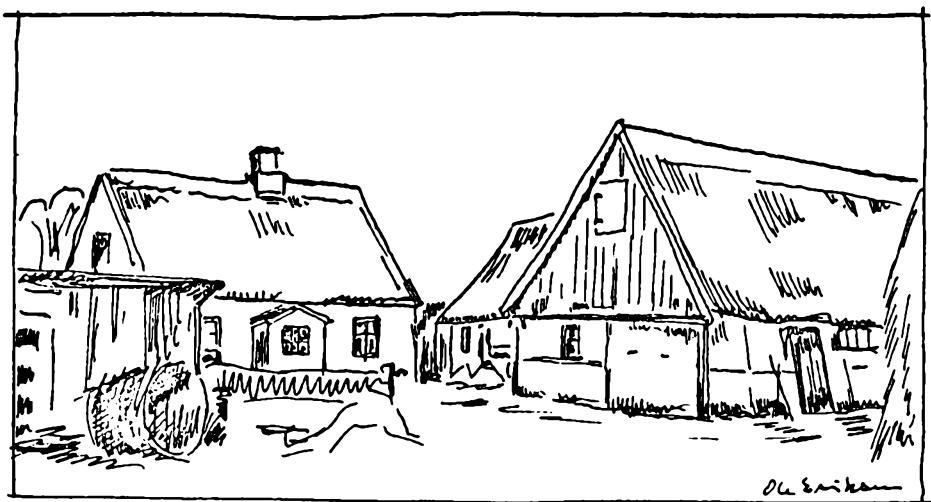
M.P: Det var gerne sådan, at juleaften skulle man have flæskesteg. Og så sad man jo — og der blev tændt juletræ, mens jeg var på Langager. Juledag

LOPHOLM.

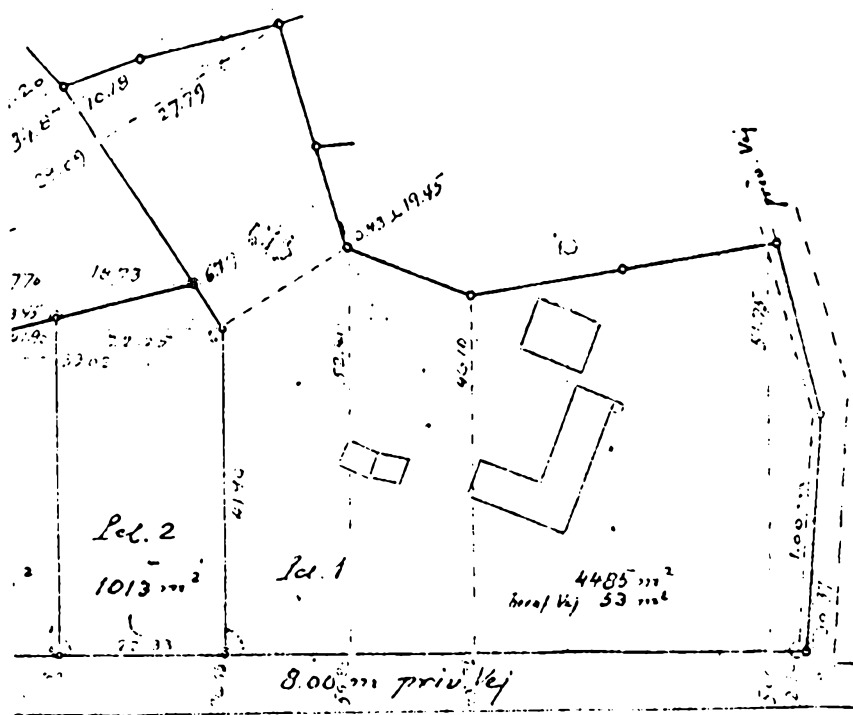
Tegningen herunder viser Maren Petersens fødehjem, husmandsstedet Lopholm.

Til højre ses 2 vinkelbyggede længer med stalden nærmest. Det var stedet, som det så ud, inden Maren Petersens broder, Knud Knudsen byggede det nye stuehus til venstre i billedet.

Som forlæg for tegningen er benyttet et amatørfoto på ca. 5 x 8 cm.

LOPHOLM

L O P H O L M indtegnet på udstykningskort i juni 1948. Parcellen der skulle udstykkes var matr. nr. 1 c af Geddesdal Hovedgård af Greve sogn. Ejerlaugsbetegnelsen er senere ændret til Kongens Enge af Karlslunde sogn.

Nederst på tegningen ses Karlslunde Mosevej og til højre Granskovvej.

var det en fast regel, at vi fik svinerygsuppe til middag. Og så var det jo gerne med selskabelighed i julen. Enten var de borte, eller også havde de stort selskab ude på gården. Så var hele familien samlet der, og det var den ene aften efter den anden med selskabelighed i juletiden. Og så til nytår. Da skulle vi have sødsuppe, og mon ikke også vi fik klipfisk nytårsaften. Jeg tror det.

Hellig 3 kongersaften skulle vi igen have risengrød, men vi fik da altid ribbensteg.

Så når man hen imod fastelavn. Og fra gammel tid var det vel, skulle karlene ud og ride fastelavn I Karlslunde skulle de ud og tigge æg om mandagen. De gik rundt oppe i byen. Vi så dem aldrig ude i Strandmarken, men oppe i Karlslunde by, gik de fra sted til sted og samlede æg. De havde en stor vidjekurv med dem, og de fik vel nok en bjørn på tillige med. Om tirsdagen skulle de ud og ride på hestene i Karlslunde. Både karlene og hestene blev pyntet, og de kom i en flok ind i gården derude, og af hestene og ind og få en tår kaffe eller en drik. Musikken og de høje herrer måtte op i den fine stue, mens alle de andre .. Og så skulle vi til fastelavngilde om aftenen. Nå-da-da-da, med hvide forklæder på. Det skulle vi allesammen have, så sad pigerne på stribe på den ene side af salen, og karlene på den anden side. Så kunne de sidde og kigge ud, hvem af pigerne, der havde det fineste forklæde på. Nogle var jo broderede, og nogle med brede mellemværk og brede blonder. Oha, det var sager. Man skulle aldrig være pyntet om fastelavn. Det var jo mest søndagstøjet, man skulle have på. Man havde jo morgen- og aftens- og søndagstøj. Det er jo ikke som nu, hvor de går i det samme hele dagen.

Aa-N: Og i dansede til den lyse morgen?

M.P: Ja, det holdt til kl. 4.

Aa-N: I holdt mere end et fastelavnsgilde.

M.P: Ja, vi gjorde da. Om søndagen var der altid maskeradebal Vi begyndte om søndagen, og om mandagen var der gilde, men der var jeg ikke med, for der var ikke noget ved at sjokke til Karlslunde, hvis karlene var fulde. Hvad var der så ved at komme derop og danse? Men om tirsdagen og så om søndagen igen, så var man altid med.

I Greve derimod holdt de jo gilde både søndag, mandag, tirsdag og onsdag og søndagen efter igen der gik det meget værre til, men de red jo heller ikke før om onsdagen.

Aa-N: Var det sådan, at der kom piger fra Karlslunde til Greve, når de holdt gilde, og ligesådan omvendt fra Greve til Karlslunde, eller holdt man sig stærkt inden for sin egen by?

M.P: Man holdt sig, man havde jo ikke noget ... vi skulle jo gå på vore ben, men altså tuneserne, de kom jo til Karlslunde altid. Fra Hastrup og Tune, de kom til Karlslunde, for der var jo nærmest at gå dertil. Vi havde jo "Enighedslyst", og det var jo en dejlig sal. De spillede der, Johannes Olsen og Jens Pedersen. Jeg kan se dem for mig. Per Jen' han spillede violin, og han spillede på den store kontrabas.

Aa-N: Du blev gift, og din mand var en meget dygtig skytte. Han var en af amtets dygtigste skytter. Det kan man se på de mange præmier, du har her i dit hjem.

M.P: Det er rigtig nok. Han var jo også i forretningsudvalget i 12 år, og han var formand for Karlslunde Skytteforening, vel også i 12-13 år, men så da vi flyttede ned til stranden, havde

han ikke tid at skyde mere. Ja, der gik jo nok en 20-25 år, hvor han slet ikke var med. Så lige pludselig en dag forsvandt han lige så stille ned i Karlslunde mose. Der havde de skydebånen nede, og hans broder var jo med i bestyrelsen. De var nogle stykker, som lokkede Kristian til at komme derned, og han snakkede ikke noget til mig om, at han skød. Jeg tænkte på, at det var da pudsigt, så tit han skal ned og se de andre skyde. Så sker der hverken hverre eller bedre, end at formanden for skytteforeningen - det var en ung fyr fra Solrød eller Kagstrup - han var herude engang, og jeg siger så: "Ja, jeg kan ikke forstå, for Kristian han skyder der jo ikke". "Det vil jeg nok sige, jo han er godt med", svarede han. Så skete det jo hverken hverre eller bedre. Så skulle vi have fest på "Strandlyst". Der skulle være skyttefest derovre, og så var han jo også inviteret med. Så sagde jeg: "Jeg går med, jeg kan nok lide at se, hvem det er, du kommer sammen med". Og så gik vi allesammen på "Strandlyst".

Aa-N: Han var også gymnastiklærer nogle år?

M.P: Ja, han var gymnastiklærer inden vi blev gift. Lige så snart han kom hjem fra tjenesten, begyndte han. I Ishøj ledede han gymnastik, og i Karlslunde. Da vi blev gift, havde han det også på Kildebrønne kroen. Og så tid efter anden ... da den store gymnastikfest - skyttefest - skulle være i Fredericia - det var i 1921 - da ledede han amtsholdet her hjemme. Ham oppe fra Hyllinge, Eliassen, han ledede det selv derovre. Men Kristian havde altid ledet dem. Der var Martin Brugsmand og Martin Larsen og Kristian Ulsen. Der var mange, han ledede gymnastik for dengang. Og så ledede han motionsholdet oppe i Greve. Ja, det gjorde han da det år, vi havde sølvbryllup, for de var da herude med et kaffestel til os.

Aa-N: Hvordan kunne han overkomme alt det?

M.P: Ja, hvordan kunne han overkomme det. Det var jo altså med det: "Så gør du det derhjemme".

Aa-N: Og så kom i her ud til stranden, hvor i begyndte med forretning?

M.P: Ja, han kørte på torvet i mange år, også mens vi var i Kildebrønde. Ja, da kørte han jo på torvet, men vi fik bilen allerede i 1923. Før den tid kørte vi jo med hestevogn til København. Vi havde selv en lille islænder, og så havde vi farfars den ene hest med, så vi kørte med 2 små skimler til København, men det tog lang tid at rulle fra Kildebrønde og ind til grønttorvet.

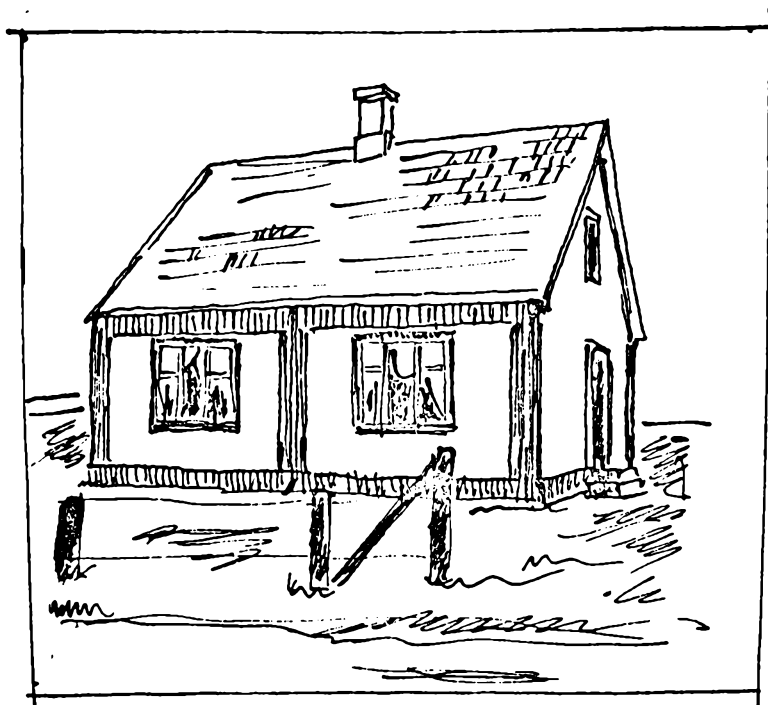
Aa-N: Han måtte op ved 4-tiden om morgenen?

M.P: Ja, vel da meget før. Vi skulle være inde kl. 6. Vi stod da op kl. halvto. Det gjorde vi da, men da vi så fik bilen, så gik det jo lidt raskere, men så hentede han noget ude i Greve, og noget i Mosede. Og så vores eget, ikke sandt.

Aa-N: Da i kom til stranden, begyndte han også at gå vagt langs stranden. Det blev en lang arbejdsdag.

M.P: Ja, det var det tit og mange gange. Han begyndte for grundejerforeningen, jeg husker ikke lige hvornår det var ... det har nok været i 1931 eller '32. Og så blev vandværket bygget i 1934. Det passede han i over 20 år. Ja, han har altid haft nogle lange arbejdsdage. Det skal jeg love for. Så var det galt under krigen, hvor de skulle på torvet; ingen bil og ikke noget at køre med. Der var en lastvogn fra Karlslunde med generator på, så han måtte med den ind om morgenen. Og denne her Laurits Larsen, han kom jo og læssede ham af, når de kom hjem. Det var ved 10-tiden, inden manden kom hjem fra torvet. Det var tider. Uha-uha.

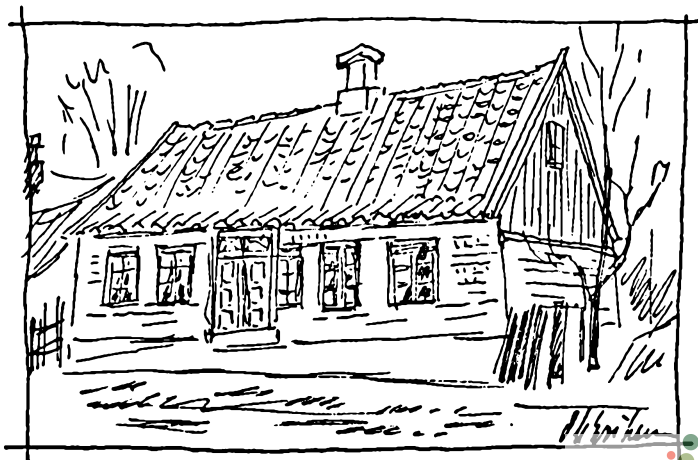
- Aa-N: Det var jo en længere arbejdsdag, end folk har nu om dage.
- M.P: Ja, vor herre bevares. Det er det jeg siger, de bestiller ikke noget nu. De får jo mere for dagen, end vi fik for et helt år.
- Aa-N: Hvad fik i egentlig dengang? Hvad fik en ung pige, som tjente på en gård?
- M.P: Jeg fik 85 kr. det første år. Det næste fik jeg 100 kr. for et helt år.
- Aa-N: Var der ikke noget om, at man fik tøj?
- M.P: Nej-nej. Det sidste år fik jeg 150 kr. på Langager, og han ville ikke give mere. Så sagde jeg: "Så vil jeg også have et par træsko", og så fik jeg et par træsko, for man kunne jo nemt sparke en træsko i stykker, når man gik i marken, ikke? Ganske vist kostede et par træsko ikke ret meget dengang frem for, hvad de gør nu. Nu koster de jo 70 kr. Dengang kunne man få sat nye bunde i et par træsko for 1,50 kr., men det var jo også mange penge dengang. Det er ingen ting nu. Jeg husker, hvor glad jeg var for at få en 2-øre, da jeg var barn.
- Aa-N: På gårdene var i med og malke 3 gange om dagen, og i var også med og luge roer, og med i høsten. I var faktisk med hele dagen.
- M.P: Ja, den ene pige var somme tider hjemme på gården, og den anden med i marken, men jeg har da gået med i marken, lige fra jeg var 14 år. Det har jeg. Og det var jeg også, mens jeg var oppe hos Stensen. Da var jeg altid med i marken. Men så var der det år, jeg skulle rejse derfra til november. Da byggede vi stedet, og Knud, min broder, han var murerarbejdsmand derovre på huset. Den pige, som skulle løse mig af, ville gerne være fri for at komme før midt i måne-

Øverst: "Virkelyst" på Kildebrønde Landevej efter ældre foto.

Nederst: Pogeskolen i Karlslunde. I dag Ved Køret 8. Efter ældre foto ca. 10 x 18 cm. tilhørende Else Rasmussen, hvis forældre i 1900 købte ejendommen for kr. 400,-.

På fotoet ses facaderne træspånklædte og taget teglnægt gavlen bræddeklædt og med vandbræt.

den. Hun havde tjent i København, og ville så gerne have fri den tid. Så blev jeg der. Så sker det hverken værre end bedre, end det i 1909 var s:revejr; noget så forskrækkeligt, så det var ka-neføre mortensaften. Vi var ude at tage roer op, og sneen den f:yg. Uh, det var sørme koldt. Jeg gik hjem til gården, hvor konen sagde til mig: "Er du gået hjem? Hvor turde du dog det?" "Jo", sagde jeg, "det turde jeg da nok. Jeg er ikke fæstet for at gå ude og tage roer op, og særlig ikke, når det sner, så det fyger om hovederne på os". Hans murer havde bryllupsdag, den dag, og Dines og Karen kørte i kane til Ågerup hjem fra Hundigegården den dag, mortensaften altså.

Aa-N: Da i startede jeres forretning her ved Greve strand, kendte i faktisk alle beboerne her langs stranden.

M.P: Ja, der var ikke ret mange beboere dengang, og det var sådan, hvad man kaldet det, finere folk, meget af det, der var her dengang. Det var jo tandlæger og læger og sådan noget, der var herude. Det er ikke som nu, da det er arbejds-folk. Det var sådan lidt honoratiores, der var kommet herud og bo. Og der var også mange ste-der, hvor der kun var 1 hus fra vejen og ned til stranden. De havde en god grund.

